

בג"צ 9382/00

קבוע: 26.12.00

בבית המשפט העליון
בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

1. צאלח רושדי מרשד אבו סנינה
2. הגאזי אסמאעיל מוחמד אלשיוחי
3. מוחמד עריף עארף מוחמד שויכי
4. צאלח יוסף מוחמד אלשריף
5. עבד אללה ראתב עיסא אבו סנינא
6. המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר

ע"י ב"כ עוה"ד אליהו אברם ו/או יוסי וולפסון
טל: 6283555 פקס: 6276317

העותריס

נ ג ד

1. מפקד כוחות צה"ל באזור יהודה ושומרון
2. מחדשי היישוב היהודי בחברון

המשיב 1 על ידי פרקליטות המדינה,
משרד המשפטים, ירושלים

המשיבים

תצהיר תשובה מטעם המשיב 1

אני הח"מ אלי"מ נעם תיכון מצהיר בזה כדלהלן.

1. אני משמש כמפקד חטיבת חברון ועושה תצהירי זה בתשובה לעתירה.
2. עניינה של העתירה בעוצר המוטל על אזור 2H בחברון בהתאם לסמכותי שלפי סעיף 89 של הצו בדבר הוראות בטחון (יהודה והשומרון) מס' 378 התש"ל - 1970 (להלן: "הצו בדבר הוראות בטחון").

3. עוצר זה תוטל על ידי לסירוגין בחודשיים האחרונים, מאז פרוץ המהומות בשטחי יהודה והשומרון, כל אימת שצרכי הבטחון חייבו זאת, בעקבות מקרי ירי שבוצעו על ידי פלשתינאים משטחי IH לעבר התושבים הישראלים בחברון ולעבר חיילים.

מש/1 העתק מדו"ח בנוגע למועדי הטלת העוצר והסרתו מצ"ב מסומן מש/1

4. כעולה מן הדו"ח אין העוצר מוטל באופן רציף אלא רק כל אימת שהדבר דרוש ומתחייב בשל צורכי בטחון החלטיים, אשר בסיומם מוסר העוצר.

בכל מקרה, נעשה מאמץ לחסיר את העוצר מדי 48 שעות לצרכי הצטיידות לפרקי זמן של לפחות 6 שעות, ואף למעלה מכך, אם המצב הבטחוני מאפשר זאת.

5. בימים בהם לא מתבצע ירי לעבר חיילים ותושבים ישראלים לא מוטל עוצר.

6. חטעמים שבהטלת העוצר הינם כמפורט להלן.

בכל עת שנפתחת אש לעבר חיילים או תושבים כאמור לעיל, משתנה אופי הפעילות של החיילים בעיר מפעילות של שמירה על הסדר הציבורי, לפעילות לחימתית ממש בשטח בנוי. במסגרת זו תופסים החיילים עמדות ומנהלים אש לעבר מקורות הירי.

בתנאים שכאלה ברור שלא ניתן להתיר תנועה חופשית ושגרתית של תושבים במקום.

נימוק נוסף להטלת העוצר הינו הצורך להגן על האוכלוסייה. חובתי כמפקד צבאי להבטיח שלומם של כל תושבי חברון, וברור שתחת לחימה לא ניתן לעשות כן בלא הטלת עוצר.

אבקש לציין כי עד כה לא נהרג איש בחברון בשטח 2H (לא פלסטינאי ולא ישראלי).

נימוק שלישי להטלת העוצר הינו הצורך למנוע הפרות סדר (זריקות בקבוקי תבערה ואבנים) בזמן שחיילי צה"ל עסוקים בלחימה, או בהשבת אש לעבר מקורות הירי. לעיתים, עם הסרת העוצר, מתחדשות הפרות סדר אלה באזור 2H.

7. הטלת העוצר נעשית עם תחילת הלחימה. העוצר נמשך מספר שעות (כ 12 שעות מתום הירי) וכל עוד ישנה אפשרות סבירה כי הירי יתחדש. יש לציין כי על פי נסיוני אירועי הירי נמשכים מספר שעות ומבוצעים ממוקדים שונים, ככל הנראה בתיאום.

במהלך החודשים האחרונים נעשו על ידי נסיונות שונים להסיר את העוצר בשעות שונות, אולם, למרבה הצער, המשיכו אירועי הירי בשעות שונות ביום ובלילה.

8. הודעה בדבר העוצר נעשית באמצעות כריזה, על מנת להביא את דבר העוצר באופן מידי ובצורה האפקטיבית ביותר לידיעת האוכלוסיה. זאת על פי סמכותי שבסעיף 1(ד) ו-1(ה) לצו בדבר הוראות בטחון.

השווה : בג"צ 469/83 חברת האוטובוסים נ' שר הבטחון (לא פורסם).

9. בזמן העוצר, רשאית האוכלוסיה לנוע לצרכים דחופים וחומאניטריים. כזאת מתאפשר הן על פי הנוהלים הרגילים על פיהם מונחים החיילים והמפקדים להפעיל שיקול דעת בשטח, והן על פי בקשות פרטניות שיכול כל תושב להגיש למפקדת התיאום והקישור, אם באופן ישיר ועם באמצעות גורמי הרשות הפלסטינאית.

10. ביחס לדרישת העותרים כי לא יוטל עוצר בחג עיד אל פיטר, הרי שלאור האמור לעיל לא אוכל להתחייב לכך, שכן הטלת העוצר נעשית כאשר מתבצע ירי וצרכי בטחון החלטיים מחייבים אותו.

אך מובן הוא כי יעשה מאמץ, תוך איזון עם שיקולי הבטחון לאפשר לתושבים לחוג את חגם בלא הפרעה.

11. לגבי דרישת העותרים בנוגע לתנועת כלי רכב, כאשר אין עוצר, אבקש לציין כי ככלל אין הגבלות על תנועת כלי רכב למעט האמור להלן.

בהתאם לסמכותי שלפי סעיף 88 לצו בדבר הוראות בטחון הוריתי על סגירת חלק מרוב השוהדא הקרוב לבתי המתיישבים הישראלים, לתנועת כלי רכב פלסטינאים בשל התרעה קונקרטיית על כוונה לבצע פיגוע באמצעות מכונית תופת במקום.

בנוסף, במסגרת האמצעים הבטחוניים שנקטו בעיר חברון נחסמו מספר מעברים לרכב בין 1H ל-2H בקוביות בטון, וזאת כדי להדק את הפיקוח והבקרה על הנכנסים מאזור 1H המצוי בשליטה בטחונית ואזרחית פלסטינאית, לבין אזור 2H המצוי בשליטה בטחונית ישראלית, דבר המשבש במידת מה את התנועה, אולם אינו מונע מעבר רכוב בין 1H ל-2H.

12. אשר לטענות בנוגע לאפליית התושבים הישראלים לטובה אבקש להעיר כדלהלן.

חתיאור בסעיף 53 לעתירה לפיו התושבים הישראלים "נעים בחופשיות ברכב וברגל ככל שיחפצו" אינו מדויק בלשון המעטה.

תושבים אלה הנתונים לסכנת חיים יום יומית נעים אך ורק בציר אחד שאושר להם מנימוקים בטחוניים, ואין מותרת תנועתם ביתר אזורי 2H, לא ברגל ולא ברכב. שגרת

חייהם של התושבים נשתבשה והם מוצאים את עצמם כמעט מדי לילה תחת אש כששקי חול מגנים על פתחי בתיהם.

לפיכך, דומה שאין כל מקום להשמעת טענת האפליה בכל הנוגע למגבלות המוטלות על תנועת תושבים בחברון.

13. אשר לטענה כאילו אין להטיל עוצר באזור 2H כשהירי מתבצע מאזור 1H, הרי שלאור האמור לעיל, הטלת העוצר מתחייבת מטעמי בטחון באזור 2H. אציין כי הרשות הפלסטינאית היא המופקדת על הבטחון באזור 1H.

14. נקודה נוספת שחשוב להדגיש היא כי למרות הטלת העוצר, ומתוך התחשבות בצרכי האוכלוסיה ואיזונים אל מול צורכי הבטחון, מתאפשרת באזורים מסוימים של העיר חברון (שכונת גיעברי, אזור התעשייה דרום חברון, החלק הדרומי של שכונת אבו סנינה הנמצאת ב-2H) שגרת חיים רגילה, ולרבות פתיחתם של בתי הספר ובתי עסק, ואזורי תעשייה במקום.

15. בכל מקום בו מוטל עוצר באזור 2H מתאפשרת פעילות הומאניטרית יומיומית הקשורה לנושאי בריאות, נקיון, ביוב, תברואה, והכל בתיאום עם מנהלת התיאום והקישור.

אנו נכונים לשקול במסגרת זו כל בקשה פרטנית שתובא בפנינו, ואף בעניינים החורגים מהאמור לעיל.

16. בכל עת שמוסר העוצר נפתחים כל מוסדות הדת ובכלל זה הצד המוסלמי במערת המכפלה למטרות פולחן.

אישור

אני הח"מ עו"ד יהודה שפר מאשר בזאת כי ביום 25.12.00 התיצב במשרדי אל"מ נעם תיבון המוכר לי אישית ולאחר שהזהרתיו כי עליו לאמר אמת וכי אם לא יעשה כן יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק חתם על תצהירו זה בפני.